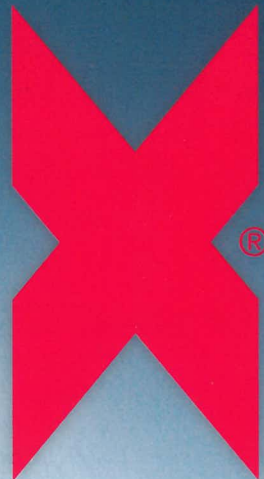

REFLEX

48

**HÖSCHLOVA
OBRANA
V REFLEXU:**
"TEN HUMBUK MÁ JEN
ODVÉST POZORNOST
OD VYŠETŘOVÁNÍ
MOŽNÉHO DOTAČNÍHO
PODVODU."

ZEMANŮV A BABIŠŮV...

PŘELET

NAD CYRILEM HÖSCHLEM

S CYRILEM
HÖSCHLEM

O DOKTORCE PROTOPOPOVOVÉ,
VÝLETU NA KRYM A POLITICKÉM
ZNEUŽÍVÁNÍ PSYCHIATRIE

BABIŠ MLADŠÍ JE **OBĚŤ**

A portrait of Cyril Höschl, a middle-aged man with glasses, wearing a dark blue suit, a light blue striped shirt, and a red patterned tie. He is holding a white cup in his left hand. The background is a light-colored wall with a curtain. A red horizontal bar is at the top of the page.

V době politické krize byl profesor **CYRIL HÖSCHL (69)** jedním z nejcitovanějších lidí v Česku. Jen během minulého pátku se jeho autoritou několikrát zaštil premiér Babiš i prezident Zeman, a to ne příliš korektně. Jak to vidí známý psychiatr sám?

TEXT BOHUMIL PEČINKA, MAREK STONIŠ
FOTO NGUYEN PHUONG THAO

JAKÉ TO PRO LÉKAŘE je, stát se součástí politického boje?

Mám intenzivní pocit nepochopení našich oficiálních vyjádření. My všichni v Národním ústavu duševního zdraví (NÚDZ) jsme se snažili přísně oddělovat politické preference od medicínského hlediska a hájit zájmy pacienta, ať je to kdo je to. Takové východisko však lze v případě emocemi nabitě politické krize jen těžko obhájit. Řekl bych to takhle: zápalky nemohou za požár. Za něj může ten, kdo jimi škrtne.

Celá kauza začala tím, že se ve vašem ústavu léčil u doktorky Dity Protopopovové premiérův syn. Zprávou o jeho zdravotním stavu později argumentoval Babišův právník s odůvodněním, že nemůže v kauze Čapí hnízdo vypovídat. Nebyl tam střet zájmů, když paní Protopopovová a její

S PROTOPOPOVOVOU JSEM O JEJÍM POLITICKÉM ANGAŽMÁ MLUVIL, ALE ŘEKLA, ŽE JDE O JEJÍ OSOBNÍ VĚC.

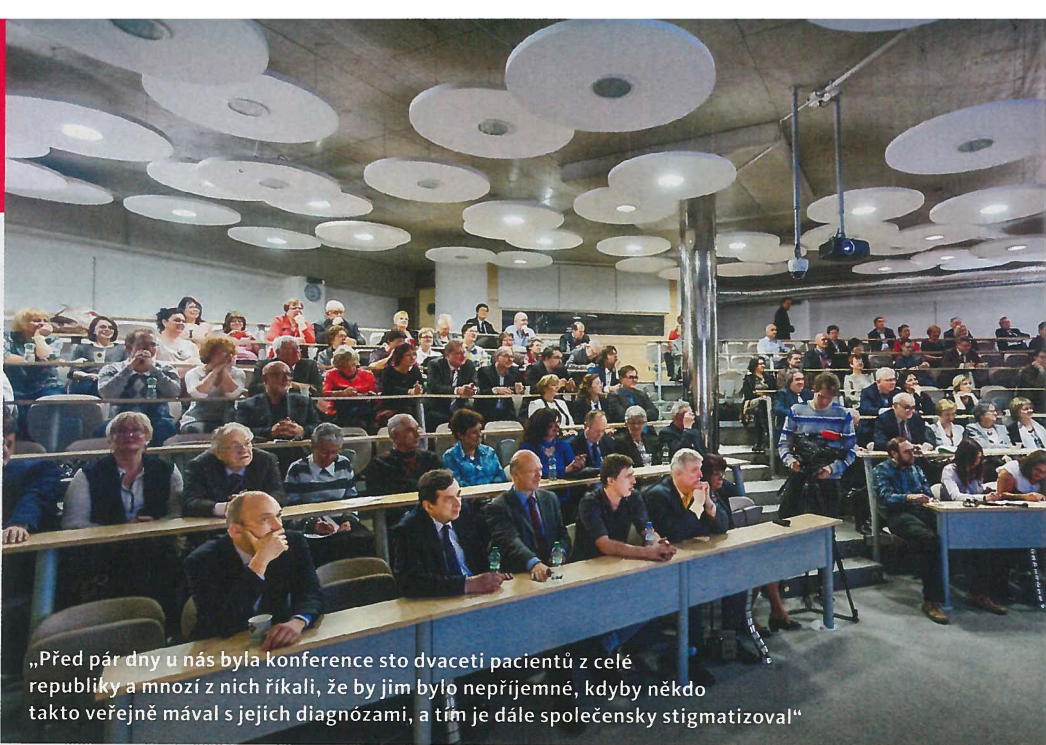
manžel souběžně pracovali pro Andreje Babiše staršího?

Viděno prizmatem politického skandálu je to podivně převelice. Nicméně obecně z medicínského hlediska jsou různé názory na to, do jaké míry a jak se může lékař nebo jeho okolí angažovat ve prospěch někoho. Nikde není napsáno, že příbuzní lékaře nemohou poskytovat nějaké služby pacientům. Moje svědomí je čisté, protože jsem se o těchto věcech dozvěděl až z médií.

A doktorka Protopopovová?

Ta byla v našem ústavu na 0,2 úvazku. Když jsem procházel její dokumentaci, nic špatného jsem tam nenašel. Pravdou je, že jsem jí už před časem na pracovní schůzce řekl, že léčit člena rodiny významného politika je jedna věc a politicky se následně angažovat v jeho prospěch je věc druhá. A že se mi to nelíbí. Odpověděla, že na to má

FOTO FRANTIŠEK VLČEK / MAIRA / PROFIMEDIA

„Před pár dny u nás byla konference sto dvaceti pacientů z celé republiky a mnozí z nich říkali, že by jim bylo nepříjemné, kdyby někdo takto veřejně mával s jejich diagnózami, a tím je dále společensky stigmatizoval“

ný názor a je to její soukromá věc, až jsem akceptoval.

ásledně začala pracovat jako abišova poradkyně, později a ministerstvu zdravotnictví jako koordinátorka celostátní reformy péče o duševní zdraví kandidátka na starostku Prahy 8 a ANO. Jak vidíte její roli jako lékařky při neúspěšných pokusech policie vyslechnout Babiše mladšího?

Tady je třeba říct zásadní věc, terá v mediálním šumu úplně zadla: Paní doktorka Protopopová v žádném případě nevydávala nikomu znalecký posudek o Babišovi mladším, jak se někde mylně vádí. K tomu ani nemá oprávnění. To může dělat jen znalec s určitým razítkem, což ona není. Ona může - tak jako každý lékař - vydat jen zprávu o zdravotním stavu právněné osobě; my její zprávy kontrolovali a jsou v pořádku. To je něco jako neschopenka. Když máte angínu, tak nemůžete jít vyřídit věci na úřad nebo svědčit soudu, takže jim předložíte lékařskou zprávu o svém stavu. Ukaže to pouze na momentální stav pacienta. Vůbec to neznamená, že y na základě toho dokumentu někdo mohl být vyčleněn z trestního řízení.

jakém případě to může nastat?

K tomu je právě třeba vypracovat skutečný znalecký posudek, terý konstatuje, zda váš zdravotní stav umožňuje, nebo neumožňuje plnohodnotnou účast v trestním řízení. Popřípadě zda je mezena vaše způsobilost k právním úkonům. Je to podobný rozdíl jako mezi neschopenkou a rozhodnutím o invalidním důchodu. Obrazně řečeno: doktorka Protopopová vypracovala v několika případech pouze ty neschopenky, teré vůbec neznamenaly, že by rčítí pacienti už nikdy nemohli

vypovídat u policie nebo u soudu. To je vždy věc individuálního posouzení znalcem.

Kdo české policii předal zprávu o zdravotním stavu Babiše mladšího?

Nemůžu být konkrétní. Řeknu to jinak: každý pacient si předem určí okruh osob, například matku nebo svého právního zástupce, jimž se smějí informace o jeho zdravotním stavu podávat, a stvrdí to podpisem. Pro policii pak takové vyjádření může převzít ona oprávněná osoba. Tak tomu bylo i v případě Babiše mladšího.

Takže kdyby policie požádala například o měsíc později, mohl už být stav Babiše mladšího natolik dobrý, že by mohl vypovídat? Ale tady jsme opět u střetu zájmů doktorky Protopopové.

Vyloučit se to nedá a já nevím, o co policie žádala nebo nežádala. Rozhodně v době, kdy se měl udělat o Babišovi mladším skutečný znalecký posudek, byl pacient pro znalce nedostupný. Přesněji řeče-

KDYBY ORGÁNY ČINNÉ V TRESTNÍM ŘÍZENÍ KONALY, JAK MAJÍ, NEMUSELA SE S CHUDÁKEM SYNEM KAUZA VŮBEC TAKTO VYVÍJET. →

INZERCE

amundi-kb.cz 800 111 166

VODA MÁ VĚTŠÍ HODNOTU, NEŽ SI MYSLÍTE

INVESTIČNÍ FOND KBI WATER

Voda je základní podmínkou pro život a začíná být čím dál vzácnější. KBI Water Fund od Amundi investuje do společností, které řeší problémy s dodávkami, nedostatkem nebo znečištěním vody, proto je investice do něj perspektivní příležitostí.

Amundi
ASSET MANAGEMENT

Evropský leader
v investování

KB

REÁLNÁ BANKA PRO REÁLNÝ ŽIVOT

**PODSTATOU KRIZE
BYLO VYŠETŘOVÁNÍ
MOTAČNÍ KAUY.
IE PSYCHIATRICKÁ
DIAGNÓZA.**

V MÉDIÍCH JE HODNĚ PROVĚTRÁVÁNA DIAGNÓZA BIPOLÁRNÍ PORUCHA. S NÍ ALE MŮŽETE CELÝ ŽIVOT CHODIT DO PRÁCE.

no: někam odjel, takže tento posudek zůstal nedokončený, což jsou pro mě dodatečné informace z druhé ruky. Tady chci říct něco velmi důležitého: diagnóza sama o sobě neznámá omezení způsobilosti k právním úkonům. Proto se v relevantních případech vyžadují znalecké posudky, které mají posoudit rozsah nemoci.

Myslíte tím to, že každá nemoc má škálu projevů - od mírné po horší?

Lze to tak říct. Důležité ale je, že každá nemoc má specifický vývoj. V médiích je hodně provětrávána například diagnóza bipolární porucha. S ní ale můžete celý život chodit do práce nebo nemusíte, to záleží na závažnosti, s jakou u vás probíhá. Rozhodně nesouhlasím s paušálním označováním té či oné nemoci jako něčeho, co má konstantní projevy. Neschopnost vypovídat na policii nebo u soudu s diagnózou XY se může týkat jen momentálního stavu. Jindy takový člověk může být plnohodnotným svědkem.

Andrej Babiš mladší přitom odjel na Krym ve chvíli, kdy Parlament žádal o vydání Babiše staršího. A bylo známo, že bude trestně stíhaný i on.

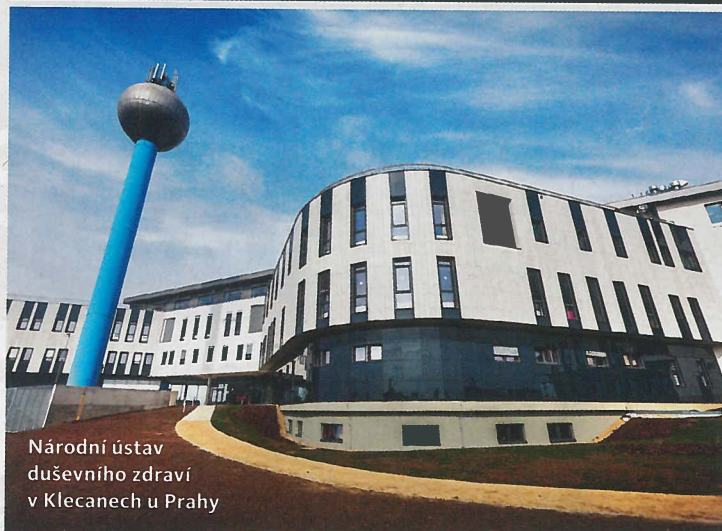
Můžeme si myslet, že to bylo účelové, ale nedělá to na mě dojem, že v tom byl ten kluk vědomě. Osobně mi je ho líto a vidím ho jako oběť. Kdyby orgány činné v trestním řízení konaly, jak mají, nemusela se s chudákem synem kauza tímto způsobem vůbec vyvíjet.

Co říkáte tomu, že se v posledních dvou týdnech veřejně omílají diagnózy pacientů?

Před pár dny u nás byla konference sto dvaceti pacientů z celé republiky a mnozí z nich říkali, že by jim bylo nepříjemné, kdyby někdo takto veřejně mával s jejich

CYRIL HÖSCHL je český psychiatr a vysokoškolský profesor. Jeho otec Cyril byl v letech 1966–1969 děkanem strojínské fakulty v Liberci, odkud jeho rodina pochází. Studoval fakultu všeobecního lékařství v Praze, kde získal v roce 1973 Cenu pro nejlepšího studenta. V oboru psychiatrie původně pracovat nechtěl, ale kvůli nedostatku pracovních příležitostí v jiných oborech nastoupil do psychiatrického ústavu v pražských Bohnicích. Po revoluci v roce 1989 byl prvním svobodně zvoleným děkanem 3. lékařské fakulty UK (1990–1997) a ředitelem Psychiatrického centra Praha, které se v roce 2015 transformovalo v Národní ústav duševního zdraví v Klecanech u Prahy. V letech 2007 až 2008 byl prezidentem Asociace evropských psychiatrů. Jeho manželka je akademická malířka Jitka Štenclová, s níž má čtyři děti. Cyril Höschl nebyl nikdy členem žádné politické strany. Už 16 let má pravidelnou rubriku v časopisu *Reflex*.

Národní ústav duševního zdraví v Klecanech u Prahy

FOTO FRANTIŠEK VLČEK / MAFA / PROFIMEDIA

diagnózami, a tím je dále společensky stigmatizoval. Říkal jsem jim, že jim se to asi nestane, když jejich otec není premiér, ale by vidět, že jsou znejistělí, i když. Šeho ústavu se tyto informace nedostaly, což mnozí ocenili. A jsem na to hrdý. Ostatně nebyl poprvé, co náš personál ustál vřejný tlak na prolomení soukromí prominentního pacienta.

Můžete jako ředitel Národního ústavu duševního zdraví říci, že ve vašem ústavu někdo neví, že přijít a nasimulovat nějakou psychickou nemoc, třeba aby vyhnul trestnímu stíhání?

Možná se nasimulovat dá, ale jen na velmi krátkou dobu. Rozhodně když už dojde na delší hospitalizaci nebo expertní posudek, nemůže předstírání duševní nemoci jen tak projít. Dělal jsem kdysi experiment se dvěma studentkami medicíny, které před raly duševní nemoc a nechaly se hospitalizovat v Bohnicích. Mě perfektně naučenou psychopatií „své“ duševní poruchy, tak je přijali. Jejich úkolem bylo zevně pozorovat, jak hospitalizace probíhá. Vydržely tam ani ne týden a pak to na ně prasklo. Odhalil je jeden psychoanalytik.

Zneužívání psychiatrie je ovšem téma všude ve světě.

Byla to záležitost především v bývalém Sovětském svazu, kde zavírali do tzv. psychušek mnoha politické odpůrce. U nás jsme to měli až na naprosté výjimky naopak. V době pronásledování disidentů ze strany komunistické moci jsme jim vyráběli modré knížky a invalidní důchody nebo je na jejich žádost ukryli do Bohnic před policií. Tohle už je ale minulost.

Jak na vás celá aféra působí?

Na každé straně je nejspíš ku pravdě. Jedni mluví o zneužití duševního onemocnění při řešení kauzy Čapí hnízdo – a mohou mít pravdu. Tu však může mít také premiér, když tvrdí, že jeho dítě nemocné. Obojí je nešťastné. Vidím v tom celém humbuku snahu odvést pozornost od podstaty – tedy vyšetřování možného dotazního podvodu – k debatám, v nich se porušuje lékařské tajemství a poškozují se pacienti.

Tématu se Cyril Höschl věnuje ve pravidelné rubrice Listy CH na str.